

Urząd Miasta Szczecinek
Wydział Planowania Przestrzennego

**Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego
Narutowicza III
w Szczecinku**

Prognoza oddziaływania na środowisko

Opracowanie: mgr Mariusz Krzuszcz /Z-359/
mgr Krzysztof Sosnowski
mgr Seweryn Lecki

1. INFORMACJE OGÓLNE	3
1.1. Cel prognozy	3
1.2. Podstawy prawne.....	3
1.3. Zakres przestrzenny i przedmiotowy prognozy	4
1.4. Metodyka	4
1.5. Materiały wejściowe	5
2. OCENA ISTNIEJĄCEGO STANU I FUNKCJONOWANIA ŚRODOWISKA.....	7
2.1. Charakterystyka obszaru opracowania i jego położenie w ponadlokalnym systemie powiązań przyrodniczych.....	7
2.2. Aktualny stan zagospodarowania i użytkowania terenu	7
2.3. Charakterystyka fizjograficzna terenu	8
2.3.1. Rzeźba terenu i geomorfologia	8
2.3.2. Budowa geologiczna i litologia	8
2.3.3. Wody powierzchniowe i podziemne	8
2.3.4. Warunki glebowe.....	9
2.3.5. Szata roślinna i fauna.....	9
2.3.6. Klimat	9
2.4. Wartości kulturowe.....	10
2.5. Ochrona prawna zasobów przyrodniczych i walorów krajobrazowych	10
2.6. Stan, jakość i zagrożenia środowiska przyrodniczego	10
2.6.1. Powietrze atmosferyczne	10
2.6.2. Klimat akustyczny	14
3. INFORMACJE O ZAWARTOŚCI PROJEKTU MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO ORAZ JEGO GŁÓWNE CELE I POWIĄZANIA Z INNYMI DOKUMENTAMI	15
3.1. Cele projektu planu miejscowego	15
3.2. Ocena zgodności projektu planu miejscowego z kierunkami zagospodarowania przestrzennymi miasta wyznaczonymi w studium.....	15
3.3. Powiązanie ustaleń projektu planu miejscowego z innymi dokumentami	15
3.4. Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji ustaleń projektu planu miejscowego.....	16
4. ODDZIAŁYWANIE REALIZACJI USTALEŃ PROJEKTU PLANU MIEJSCOWEGO NA POSZCZEGÓLNE KOMPONENTY ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO ORAZ KULTUROWEGO...	17
4.1. Wpływ na klimat lokalny i zanieczyszczenie powietrza.....	17
4.2. Immisja hałasu.....	17
4.3. Oddziaływanie na krajobraz.....	18
4.4. Oddziaływanie na rzeźbę terenu, powierzchnię ziemi i glebę	18
4.5. Oddziaływanie na wody powierzchniowe i podziemne.....	19
4.6. Oddziaływanie na szatę roślinną, faunę i różnorodność biologiczną	19
4.7. Oddziaływanie na ludzi	19
4.8. Oddziaływanie na dobra materialne i dziedzictwo kulturowe	20
4.9. Oddziaływanie transgraniczne	20
5. ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE ORAZ ZAPOBIEGAJĄCE LUB OGRANICZAJĄCE NEGATYWNE ODDZIAŁYWANIE NA ŚRODOWISKO	20

1. INFORMACJE OGÓLNE

1.1. Cel prognozy

Prognoza oddziaływania na środowisko projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego przedstawia zakres przewidywanych zmian powstających na skutek realizacji ustaleń planu. Nadrzędnym celem prognozy jest określenie czy i jakie przeobrażenia nastąpią w środowisku na skutek realizacji sposobu zagospodarowania terenu zgodnie z ustaleniami przyjętymi w projekcie planu oraz wskazanie odpowiednich rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko będących rezultatem realizacji założeń projektu planu.

Określenie rodzajów i wielkości przekształceń poszczególnych komponentów środowiska przyrodniczego oraz oddziaływania na środowisko, w tym na zdrowie i życie mieszkańców, jakie może wywołać realizacja ustaleń projektu planu, zostało ujęte poprzez:

- diagnozę obecnego stanu i funkcjonowania środowiska;
- określenie skutków wpływu realizacji ustaleń projektu planu na poszczególne komponenty środowiska przyrodniczego, na warunki życia i zdrowia ludzi oraz dobra materialne i dobra kultury;
- ocenę rozwiązań funkcjonalno-przestrzennych zawartych w projekcie mpzp;
- przedstawienie możliwości rozwiązań alternatywnych eliminujących, bądź ograniczających negatywne oddziaływanie na środowisko.

Punktem odniesienia opracowania prognozy oddziaływania na środowisko jest charakterystyka istniejącego stanu środowiska terenu objętego projektem planu. Charakterystyka ta została szczegółowo opracowana w kolejnym rozdziale prognozy na podstawie materiałów wejściowych do niniejszej prognozy.

1.2. Podstawy prawne

Prognoza oddziaływania na środowisko jest dokumentem niezbędnym w procedurze strategicznej oceny oddziaływania na środowisko. Sporządzenie prognozy oddziaływania na środowisko wynika z następujących przepisów:

- art. 51 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tekst jedn.: Dz.U. z 2016 r. poz. 353, z późn. zm.), zwanej dalej u.u.i.o.ś.;
- art. 17 pkt 4 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu (tekst jedn.: Dz.U. z 2016 r. poz. 778, z późn. zm.), zwanej dalej u.p.z.p.

Zgodnie z art. 51 ust. 1 u.u.i.o.ś. organ administracji opracowujący projekty polityk, strategii, planów lub programów sporządza prognozę oddziaływania na środowisko, której zadaniem jest ocena środowiskowych skutków realizacji zamierzeń przewidzianych w projekcie ocenianego dokumentu. Art. 17 pkt 4 u.p.z.p. nakłada na burmistrza sporządzenia do projektu planu miejscowego lub jego zmiany prognozy oddziaływania na środowisko.

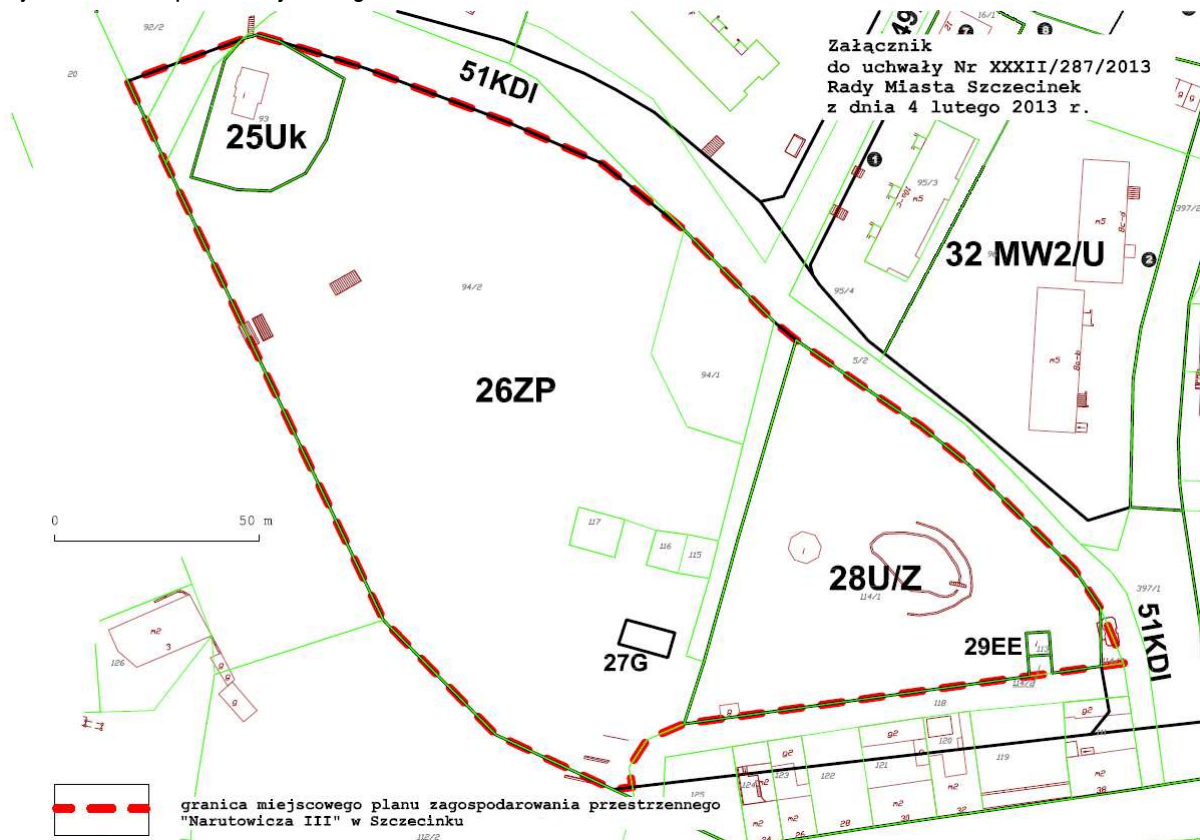
Istnieje możliwość odstąpienia od sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko. Po uzgodnieniu z właściwym Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska i z właściwym Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym organ administracji opracowujący projekt planu miejscowego może odstąpić od sporządzenia prognozy, jeżeli realizacja założeń planu nie spowoduje znaczącego oddziaływania na środowisko.

Opracowanie prognozy nastąpiło zgodnie z wymogami aktów prawnych związanych z ochroną środowiska i przyrody oraz innymi przepisami szczególnymi. Stan prawny określono na dzień przekazania planu miejscowego do opiniowania i uzgadniania odpowiednim organom i instytucjom.

1.3. Zakres przestrzenny i przedmiotowy prognozy

Prognoza oddziaływania na środowisko została opracowana na potrzeby miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Narutowicza III”, którego obszar został określony w załączniku graficznym do uchwały Nr XXXII/287/2013 Rady Miasta Szczecinek z 4 lutego 2013 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego "Narutowicza III" w Szczecinku.

Ryc. 1. Granice planu miejscowego „Narutowicza III” w Szczecinku

Źródło: uchwała Nr XXXII/287/2013 Rady Miasta Szczecinek z 4 lutego 2013 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego "Narutowicza III" w Szczecinku

Prognoza oddziaływania na środowisko została sporządzona w zakresie określonym w art. 51 ust. 2 u.u.i.o.ś.

1.4. Metodyka

Metodyka opracowania prognozy oddziaływania na środowisko została opracowana zgodnie z zakresem prognozy, określonym w art. 51 ust. 2 u.u.i.o.ś. oraz charakterem ustaleń planu miejscowego i jego skalą. Na podstawie materiałów wejściowych oraz wizji terenowej w prognozie przedstawiono analizę stanu środowiska obszaru objętego planem, główne cele i ustalenia planu miejscowego oraz jego powiązania z innymi dokumentami. Ocenie poddano prawidłowość funkcjonowania środowiska przyrodniczego i charakterystykę zainwestowania terenu objętego planem. Następnie wyodrębniono działania zapisane w planie miejscowym,

które mogą wpływać na stan i funkcjonowanie środowiska. W celu ograniczenia i zapobiegnięcia negatywnych oddziaływań na środowisko realizacji zapisów planu miejscowego, przeprowadzono również analizę rozwiązań alternatywnych.

1.5. Materiały wejściowe

Prognozę do projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Narutowicza III” w Szczecinku sporządzono w oparciu o szereg licznych materiałów. Należy tu wyróżnić materiały archiwalne, mapy, literaturę oraz informacje zebrane podczas obserwacji terenowych. Przy sporządzaniu prognozy wykorzystano następujące materiały:

1. Materiały kartograficzne:

- Mapa sytuacyjno – wysokościowa w skali 1:1000;
- Mapa ewidencyjna w skali 1:1000;
- Mapa topograficzna w skali 1:10000;
- Rastrowa mapa hydrograficzna Polski, ark N-33-82-C Szczecinek w skali 1:50000, 2003;
- Mapa sozologiczna, ark N-33-82-C Szczecinek w skali 1:50000, 2005;
- Szczegółowa Mapa Geologiczna Polski, ark N-33-82-C 160 – Szczecinek w skali 1:50000, 2004;
- Mapa obszarów Głównych Zbiorników Wód Podziemnych (GZWP) w Polsce wymagających szczególnej ochrony w skali 1:500000, Kleczkowski A.S., Kraków, 1990;
- Mapa „Polska - regiony fizycznogeograficzne, Kondracki J., 2002;

2. Materiały planistyczne:

- Inwentaryzacja urbanistyczno-architektoniczna wieży ciśnień w Szczecinku, kwiecień 2012 r.;
- Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Narutowicza III” w Szczecinku, wrzesień 2013 r.;
- „Opracowanie ekofizjograficzne dotyczące terenu Miasta Szczecinek ograniczonego ulicami: Kaszubską, granicą działki PKP nr w obrębie 09, ulicami Słupską, Lipową, Szafera, rzeką Niezdobną oraz ulicą Narutowicza”, studio PLAN, Poznań Czaplinek 2005;
- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego „Narutowicza II” w skali 1 : 1000, Szczecinek, 2005;
- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Szczecinek, załącznik do uchwały Nr VIII/64/2011 Rady Miasta Szczecinek z dnia 28 marca 2011 r.;

3. monografie i literatura specjalistyczna:

- „Informacja o stanie środowiska w powiecie szczecineckim w 2011 roku”, WIOŚ, Szczecin, 2012.
- „Informacja o stanie środowiska w powiecie szczecineckim w 2009 roku”, WIOŚ, Szczecin 2010.
- Gminny program opieki nad zabytkami Miasta Szczecinek na lata 2013-2016, Szczecinek, 2012 r., załącznik do uchwały Nr XXXIII/299/2013 Rady Miasta Szczecinek z dnia 25 marca 2013 r.
- Kostecki M., 2003, „Komentarz do Mapy hydrograficznej w skali 1: 50000 arkusz N-33-82-C Szczecinek”, UAM, Poznań;
- Kozacki L., Macias A., Markuszewska I., Rosik W., 2004, „Komentarz do Mapy sozologicznej w skali 1: 50000 arkusz N-33-82-C Szczecinek”, UAM, Poznań;
- „Mapa akustyczna miasta Szczecinek w otoczeniu badanych odcinków dróg krajowych”, WIOŚ, 2010, Szczecin;
- Popielski W., 2006, „Objaśnienia do Szczegółowej mapy geologicznej Polski w skali 1 : 50000 arkusz Szczecinek (160)”, PIG, Warszawa;

- „Roczna ocena jakości powietrza w województwie zachodniopomorskim za 2012 rok”, Małgorzata Landsberg-Ucziwek, Renata Rewaj, Marta Bursztynowicz, Natalia Bykowszczenko, Renata Pałyska (red.), WIOŚ, Szczecin 2013.
 - „Raport o stanie środowiska w województwie zachodniopomorskim w 2011 roku”, WIOŚ, Szczecin, 2012.
 - Program ochrony powietrza dla strefy powiat szczecinecki, w której został przekroczony poziom docelowy benzo(a)pirenu w powietrzu, WIOŚ, Gdańsk 2009.
 - Programu ochrony powietrza dla strefy powiat szczecinecki w zakresie pyłu zawieszonego PM 10, WIOŚ, Szczecin 2011.
 - „Waloryzacja przyrodnicza miasta Szczecinek” (operat generalny), Biuro Konserwacji Przyrody w Szczecinie, Szczecin 2002.
 - Strategia wdrażania krajowej sieci ekologicznej ECONET-POLSKA, Liro A. (red.), Warszawa 1998.
4. Akty prawne:
- Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tekst jedn.: Dz.U. z 2016 r. poz. 353, z późn. zm.),
 - Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu (tekst jedn.: Dz.U. z 2016 r. poz. 778, z późn. zm.), zwanej dalej u.p.z.p.
 - Uchwała Nr XXXII/287/2013 Rady Miasta Szczecinek z 4 lutego 2013 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego "Narutowicza III" w Szczecinku
 - Ogłoszenie Zachodniopomorskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków z dnia 20 listopada 2012 r. w sprawie wpisu do rejestru zabytków nieruchomych województwa zachodniopomorskiego we wrześniu i październiku 2012 (Dz. Urz. Woj. Zach. poz. 2546);
 - Ogłoszenie nr 5 Zachodniopomorskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków z dnia 19 sierpnia 2015 r. w sprawie wpisu do rejestru zabytków nieruchomych województwa zachodniopomorskiego w kwietniu, czerwcu i lipcu 2015 (Dz. Urz. Woj. Zach. poz. 3275);
 - Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 1 października 2012 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. z 2012 r. poz. 1109);
5. Strony internetowe:
- Biuletyn Informacji Publicznej Urząd Miasta Szczecinek, <http://bip.szczecinek.pl/>;
 - Geoserwis Mapy, <http://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/>
 - Powiatowy Ośrodek Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej Powiat Szczecinecki, <http://podgik.szczecinek.pl/iGeoMap/Data/Szczecinek/mSzczecinek.php>
 - Powiatowy Portal Mapowy powiat Szczecinecki, <http://szczecinecki.e-mapa.net/>,
 - System Informacji Przestrzennej Urzędu Miasta Szczecinek, <http://mszczecinek.e-mapa.net/>,
 - Dziennik Urzędowy Województwa Zachodniopomorskiego, <http://e-dziennik.szczecin.uw.gov.pl/ActByMonthYear.aspx>
 - Powiatowy Ośrodek Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej Powiat Szczecinecki, WebEWID, <https://szczecinecki.webewid.pl/is2/iEwid/>

Dla potrzeb prognozy zostały przeprowadzone przez autorów bezpośrednie wizje terenu w różnych porach roku, w efekcie których wykonano – przydatną w dalszych pracach – dokumentację fotograficzną. Działania te pozwoliły na ustalenie rzeczywistego użytkowania terenu i rozpoznania aktualnego stanu środowiska.

2. OCENA ISTNIEJĄCEGO STANU I FUNKCJONOWANIA ŚRODOWISKA

2.1. Charakterystyka obszaru opracowania i jego położenie w ponadlokalnym systemie powiązań przyrodniczych

Obszar objęty miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego „Narutowicza III” przylega od północy do śródmiejskiego historycznego centrum Szczecinka i zajmuje powierzchnię ponad 2,2 ha. Teren ten jest ograniczony: od południa ulicą Lipową, od zachodu ulicą W. Szafera i od północy i wschodu ulicą Wodociągową. Granice planu miejscowego zostały określone w załączniku graficznym do uchwały Nr XXXII/287/2013 Rady Miasta Szczecinek z 4 lutego 2013 r.

W Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Szczecinek, stanowiącym załącznik do uchwały Nr VIII/64/2011 Rady Miasta Szczecinek z dnia 28 marca 2011 r. obszar opracowania jest przeznaczony jako teren zieleni urządzonej, usług turystycznych i sportowo-rekreacyjnych.

Obszar planu miejscowego, według podziału fizycznogeograficznego Polski Kondrackiego J., jest położony w podprovincji Pojezierza Południowobałtyckiego (314), w zasięgu makroregionu Pojezierza Południowopomorskiego (314.6), w mezoregionie – Pojezierze Szczecineckie (315.66).

Obecność jezior, bliskość do rozległych iglastych i mieszanych kompleksów leśnych oraz urozmaicona rzeźba terenu sprawia, iż miasto charakteryzuje się wysokimi walorami przyrodniczo-krajobrazowymi. Najcenniejsze siedliska przyrodnicze objęto różnymi formami ochrony, wśród których należy wymienić: obszar chronionego krajobrazu, użytki ekologiczne oraz pomniki przyrody. Obszary Chronionego Krajobrazu: „Jeziora Szczecineckie” oraz „Pojezierze Drawskie” wchodzi w skład krajowej Ekologicznej Sieci Obszarów Chronionych (ESOCH).

Dodatkowo według koncepcji krajowej sieci ekologicznej ECONET-PL północne tereny miasta przylegające do jeziora Wielimie stanowią biocentrum obszaru węzłowego o znaczeniu międzynarodowym - Pojezierze Kaszubskie (09M). W sąsiedztwie miasta zlokalizowany jest obszar węzłowy o znaczeniu krajowym - Dolina Gwdy (05K). Obszary te są połączone korytarzem ekologicznym oznaczonym jako Pojezierze Szczecineckie (05m) z obszarem węzłowym o znaczeniu międzynarodowym - Pojezierze Drawskie (06M), na trasie którego położony jest Szczecinek.

Obszar objęty opracowaniem nie jest położony na ww. terenach objętych formami ochrony przyrody w ramach krajowego systemu obszarów chronionych.

2.2. Aktualny stan zagospodarowania i użytkowania terenu

Obszar będący przedmiotem prognozy oddziaływania na środowisko jest w większości niezabudowany. Teren ten stanowi wyniesienie, które niemal w całości stanowi obszar zieleni. W centralnej części terenu zlokalizowana jest wieża ciśnień o wysokości blisko 36 m, zaś w północno-zachodniej kaplica kościoła augbursko-ewangelicka (dawna żydowska kaplica cmentarna). Przy wieży ciśnień we wschodniej części znajduje się nieużytkowany wybetonowany basen. Dodatkowo przez wzniesienie prowadzi ciąg pieszy łączący osiedle złożone z bloków wielorodzinnych z centrum miasta. W zachodniej części zlokalizowany jest pomnik upamiętniający cmentarz żołnierzy napoleońskich, którzy zostali pochowani na wzgórzu w 1813 r. Wyniesienie stanowi enklawę zieleni w otaczającej zabudowie wielorodzinnej.

2.3. Charakterystyka fizjograficzna terenu

2.3.1. Rzeźba terenu i geomorfologia

Obszar opracowania stanowi niewielkie wyniesienie, które jest nazywane Wzgórzem św. Jerzego bądź Wzgórzem Stodół (rzadziej Wzgórzem Wodociągowym). W wyniku analizy mapy sytuacyjno-wysokościowej wysokość względna wynosi około prawie 8 m. Wysokość bezwzględna wyniesienia wynosi 147,9 m n.p.m., gdzie została zlokalizowana wieża ciśnień. Wyniesienie to otaczają stosunkowo strome skarpy o spadku nawet 380 ‰. Skarpy te stromo opadają we wschodniej części terenu opracowania w kierunku północnym i południowym. W zachodniej części terenu spadki są nieznacznie mniejsze. Skarpy te zostały w znaczący sposób przeobrażone przez działalność człowieka, w szczególności przez realizację ulic okalających wyniesienie.

Pod względem geomorfologicznym teren ten położony jest na skraju wysoczyzny morenowej falistej, formą wykształconą podczas ostatniego zlodowacenia. Wysoczyzna opada stromo w kierunku jeziora Wielimie oraz równiny pojeziernej rozciągającej się na zachód od badanego terenu między jeziorami: Trzesiecko i Wielimie. Obszar opracowania stanowi jedno z licznych wyniesień moreny falistej, które tworzą jej stromy skraj. Powierzchnia wysoczyzny, poza obszarem opracowania, urozmaicona jest licznymi zagłębieniami bezodpływowymi oraz rozległymi obniżeniami stanowiącymi doliny lokalnych cieków okresowych.

2.3.2. Budowa geologiczna i litologia

Obszar opracowania położony jest w obrębie jednostki geologicznej – wał środkowopolski, zwany wałem pomorskim. Na prekambryjskim podłożu zalegają zaburzone utwory paleozoiczne. Wał pomorski pocięty jest licznymi uskokami m.in. uskokiem Szczecinka, który na przełomie kredy i trzeciorzędu został wydzwignięty w formie wału ponad otaczające go niecki. Rzeźba powierzchni została w znacznym stopniu zmodyfikowana przez procesy erozji i denudacji w czasie plejstocenu. Obszar morenowy, w obrębie którego zlokalizowany jest analizowany teren, według szczegółowej mapy geologicznej Polski budują piaszczysto-żwirowe plejstoceny utwory akumulacji wodnolodowcowej, pod którymi zalega kompleks plejstoceny gliny zwałowej i gliniastych piasków lodowcowych. Są to utwory zaliczane do fazy pomorskiej stadiu górnego zlodowacenia północnopolskiego (w systemie alpejskim Würm). Na obszarze objętym opracowaniem nie występują udokumentowane złoża surowców naturalnych.

2.3.3. Wody powierzchniowe i podziemne

Teren objęty planem miejscowym według podziału hydrograficznego jest w dorzeczu rzeki Gwdy, w zlewni Niezdobnej (Nizicy). Na obszarze tym nie znajdują żadne ciek wodny ani zbiorniki wodne.

Obszar planu miejscowego położony jest w zasięgu Głównego Zbiornika Wód Podziemnych GZWP nr 126 „Zbiornik Szczecinek” o średniej głębokości ujęć 90 m. Utwory wodonośne są pochodzenia trzeciorzędowego i czwartorzędowego międzymorenowego. Zbiornik zajmuje powierzchnię 1755 km², a szacunkowe zasoby dyspozycyjne wynoszą 99 tys. m³/dobę. W wyniku implementacji Ramowej Dyrektywy Wodnej (200/60/WE) Szczecinek położony na obszarze jednolitej części wód podziemnych - JCWPd nr 28. Według Mapy Hydrogeologicznej Polski w skali 1 : 200000 obszar planu miejscowego położony jest w obrębie regionu pomorsko-kujawskiego (III), w zasięgu podregionu pomorskiego (III 1). Poziomy wodonośny występują zarówno w utworach czwartorzędowych oraz trzeciorzędowych. Główny poziom użytkowy w osadach czwartorzędowych budują przede wszystkim piaski i żwiry, występujące przeciętnie na głębokości od 40 do 60 m. Wydajność tego poziomu wynosi od kilkunastu do 70 m³/h. Według Mapy Hydrograficznej arkusz Szczecinek w skali 1 : 50 000

pierwszy poziom wód gruntowych na większości obszaru analiz zalega dość płytko na głębokości między 1-2 m ppt. Ze względu na występowanie gruntów antropogenicznych przepuszczalność gruntu jest zróżnicowana.

2.3.4. Warunki glebowe

Gleba na analizowanym terenie, podobnie jak na terenie miasta uległa całkowitemu przekształceniu w wyniku działalności człowieka. Według cyfrowej mapy glebowej opublikowanej w systemie informacji przestrzennej powiatu szczecineckiego na obszarze opracowania występują jedynie gleby terenów zabudowanych i zainwestowanych (Tz), wykształcone na piaskach luźnych i słabo gliniastych.

2.3.5. Szata roślinna i fauna

Szatę roślinną występującą na terenie opracowania stanowią przede wszystkim zbiorowiska roślinne synantropijne, składające się z roślin towarzyszących człowiekowi. Wśród drzew należy wymienić okazy następujących gatunków: modrzew europejski (*Larix decidua* Mill.), klon pospolity (*Acer platanoides* L.), lipa drobnolistna (*Tilia cordata* Mill.), brzoza brodawkowata (*Betula pendula* Roth) oraz wiąz pospolity (*Ulmus minor* Mill.). Do występujących krzewów należy zaliczyć: różę dziką (*Rosa canina* L., głogu jednoszyjkowego (*Crataegus monogyna* Jacq.), jarzębą mącznego (*Sorbus aria* Crantz), irgę zwyczajną (*Cotoneaster integerrimus* Medik.), dziki bez czarny (*Sambucus nigra* L.) oraz derenia (*Cornus* L.). Najcenniejszym pod względem przyrodniczym i krajobrazowym jest skupisko wysokich drzew złożone z klonów, modrzewi i lip zlokalizowane we wschodniej części obszaru opracowania. Wyniesienie porośnięte drzewami wraz z podrostem stanowi potencjalny rezerwuariat przyrodniczy pośród okalających terenów zabudowanych.

Świat zwierząt reprezentowany jest przez głównie przez następujące gatunki ptaków lądowych: wróbel zwyczajny (*Passer domesticus*), kawka zwyczajna (*Coloeus monedula*), gołąb grzywacz (*Columba palumbus*), sierpówka (*Streptopelia decaocto*), szpak zwyczajny (*Sturnus vulgaris*), sroka zwyczajna (*Pica pica*), gawron (*Corvus frugilegus*), drożdowate (*Turdidae*) oraz wrona siwa (*Corvus cornix*). W okresie zimowym na krzewach obfitujących w owoce można zaobserwować gila zwyczajnego (*Pyrrhula pyrrhula*), jemioluszkę zwyczajną (*Bombycilla garrulus*). Dodatkowo na wieży ciśień jeszcze kilka lat temu gniazdowała pustułka zwyczajna (*Falco tinnunculus*). Ssaki są reprezentowane przez przedstawicieli małych gatunków m. in. jeża europejskiego (*Erinaceus europaeus*). Natomiast na osiedlu Wodociągowa-Narutowicza przylegającym od północy do obszaru planu miejscowego stwierdzono występowanie: lisa pospolity (*Vulpes vulpes*), kuny domowej (*Martes foina*), łasicy (*Mustela nivalis*).

2.3.6. Klimat

Szczecinek zgodnie z podziałem Polski na dzielnice i regiony rolnoklimatyczne według R. Gumińskiego znajduje się w centralnej części Dzielnic Klimatycznej Pomorskiej. Rejon charakteryzuje się relatywnie chłodnym latem oraz wcześniejszą i dłuższą zimą. Najwyższa temperatura w ciągu roku notowana jest w lipcu od 16,5° do 17°C, najniższa zaś w miesiącu styczniu od -0,5° do -2,5°C, przy średniej temperaturze rocznej znajdującej się w przedziale 7°-7,5°C. Wyraża się to większą wilgotnością powietrza ok. 80% i częstszym zaleganiem mgieł. Z drugiej strony, brak przeszkód terenowych ułatwia przewietrzanie. Wg posterunku opadowego IMGW w Szczecinku średnia roczna suma opadów wynosi 622 mm. Jednakże obszar miasta charakteryzuje się dużą zmiennością sum opadów rocznych. Przeważają wiatry z kierunków: zachodniego oraz południowo-zachodniego. Ze względu na położenie w obniżeniu przyjeziernym (przesmyk między jeziorem Trzesiecko i Wielimie), teren objęty opracowaniem odznacza się nieco gorszymi warunkami klimatycznymi. Stosunkowo sucha wiosna, wilgotna jesień i śnieżna zima powodują, że zagrożenie plantacji roślin uprawnych może

występować ze strony nadmiarów, jak i niedoborów opadów. W związku z tym Szczecinek charakteryzuje się zwiększoną wilgotnością powietrza, zaleganiem mgieł w okresie jesiennym i wiosennym oraz słabszymi wiatrami. korzystniejsze warunki meteorologiczne panują na wyniesieniach wysoczyzny morenowej, zaś najmniej w rejonie śródmieścia w kierunku jeziora Wielimie.

2.4. Wartości kulturowe

Na omawianym terenie zlokalizowane są dwa obiekty budowlane o wysokich wartościach zabytkowych. Wieża Ciśnień zlokalizowana na szczycie wyniesienia została wybudowana w 1912 r. Do lat 80 XX w. pełniła rolę wieży stacji wodociągowej. Decyzją nr Dz.5130.28.2012.AR z dniem 15 października 2012 r. wieża została wpisana do rejestru zabytków nieruchomości pod numerem A-389 (Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego z 2013 r. poz. 2546). Wieża jest jednym z ciekawszych na terenie kraju przykładów wodociągowej wieży ciśnień typu „grzybka” posadowiona na oktagonalnym planie. Obiekt ten stanowi dominantę krajobrazową Szczecinka.

W zachodniej części badanego obszaru znajduje się filialna kaplica ewangelicko-augsburska. Obiekt ten został wybudowany w 1862 r. Do lat 30. XX wieku kaplica pełniła funkcję żydowskiego domu przedpogrzebowego. W 1950 r. dom przedpogrzebowy został przejęty przez zbór ewangelicko-augsburski i utworzono w nim kaplicę.

Obszar opracowania stanowi również teren pocmentarny. Już w XVIII w. przy obecnej kaplicy ewangelicko-augsburskiej powstał cmentarz żydowski. Na południe od tego cmentarza w 1813 r. pochowano ponad stu napoleońskich żołnierzy poległych podczas odwrotu wojsk Napoleona spod Moskwy. Dodatkowo we wschodniej części Wzgórza św. Jerzego zlokalizowany był cmentarz niemiecki ewangelicki, który został przeniesiony.

2.5. Ochrona prawna zasobów przyrodniczych i walorów krajobrazowych

Na analizowanym terenie nie ustanowiono żadnych form ochrony przyrody, wymienionych w art. 6 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (tekst jedn.: Dz. U. z 2013 r. poz. 627, z późn. zm.).

W omawianej części Szczecinka nie występują również grunty rolne ani leśne podlegające chronione przepisami ustawy z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (tekst jedn.: Dz. U. z 2013 r. poz. 1205, z późn. zm.).

Zgodnie z ustaleniami projektu planu, na podstawie ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2014 r. poz. 1446), dla kaplicy ewangelicko-augsburskiej ustalone zostały zasady ochrony konserwatorskiej. Oprócz powyższego, wzgórze objęte jest strefą ochrony archeologiczno-konserwatorskiej W-III, dla której również przewidziano w planie zasady ochrony.

2.6. Stan, jakość i zagrożenia środowiska przyrodniczego

2.6.1. Powietrze atmosferyczne

Wyniki badań jakości powietrza dokonywanych w ostatnich latach trudno poddać analizie porównawczej z uwagi na fakt różnej liczby zinwentaryzowanych źródeł zanieczyszczeń na terenie miasta. Automatyczny monitoring jakości powietrza w Szczecinku jest prowadzony od listopada 2010 roku. W powiecie szczecineckim zanotowano wzrost ogółu zanieczyszczeń (z różnych typów źródeł) w przypadku tlenu węgla i pyłu. Największy udział miały emisje powierzchniowe, gdzie jednocześnie nastąpiły istotne zmiany w generowaniu ilości zanieczyszczeń.

Biorąc pod uwagę wyniki najnowszych analiz Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Szczecinie, w 2009 i 2011 roku badania powietrza w województwie zachodniopomorskim przeprowadzane były systematycznie dla poszczególnych stref, wg określonej metodologii. Z racji obowiązku opracowania dla Szczecinka Programu Ochrony Powietrza (POP), miasto jest przedmiotem szczególnego zainteresowania ww. instytucji i innych organów, które zajmują się kwestią ochrony powietrza i środowiska.

Stacje pomiarowe WIOŚ badające jakość powietrza atmosferycznego zlokalizowane są na terenie Szczecinka przy następujących ulicach: Przemysłowej (automatyczna), Artyleryjskiej (manualna) i 1 Maja (manualna) oraz Grunwaldzkiej. Dodatkowo przy ulicy 28 Lutego znajduje się stanowisko pomiarowe wykonywane przez Powiatową Stację Sanitarno-Epidemiologiczną w Szczecinku.

W tabeli nr 1 przedstawiono klasyfikację strefy zachodniopomorskiej dla poszczególnych zanieczyszczeń dokonana z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych dla ochrony zdrowia i roślin według rocznej oceny jakości powietrza za 2011 r.

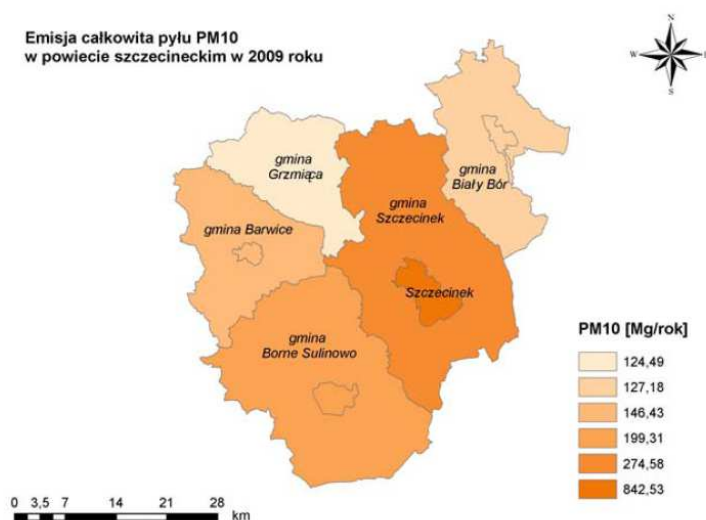
Tabela nr 1 Klasyfikacja strefy zachodniopomorskiej dla poszczególnych zanieczyszczeń dokonana z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych dla ochrony zdrowia i roślin według rocznej oceny jakości powietrza za 2011

2011															
Strefa	symbol klasy wynikowej dla poszczególnych zanieczyszczeń														
	ochrona zdrowia												ochrona roślin		
zachodnio-pomorska	SO ₂	NO ₂	PM2,5	PM10	Pb	C ₆ H ₆	CO	As	BaP	Cd	Ni	O ₃	SO ₂	NO _x	
	A	A	A	C	A	A	A	A	C	A	A	A	A	A	

Źródło: Informacja o stanie środowiska w powiecie szczecineckim w 2011 roku

Na podstawie danych w opracowaniu „Informacja o stanie środowiska w powiecie szczecineckim w 2011 roku” w wyniku przeprowadzenia klasyfikacji zanieczyszczeń: SO₂, NO₂, NO_x, PM_{2,5}, Pb, C₆H₆, CO, As, Cd, Ni strefa zachodniopomorska, obejmująca obszar całego województwa bez miasta Szczecin i Koszalin, otrzymała klasę A ze względu na ochronę zdrowia i roślin (klasa A oznacza nieprzekraczanie poziomu dopuszczalnego i docelowego zanieczyszczeń). Natomiast dla typu zanieczyszczeń: pył zawieszony PM₁₀ i benzo(a)piren miasto zostało zakwalifikowane do klasy C.

Rycina 1 Emisja całkowita pyłu zawieszonego PM₁₀ na obszarze powiatu szczecineckiego w 2009 r.

Źródło: Informacja o stanie środowiska w powiecie szczecineckim w 2009 roku, WIOŚ w Szczecinie.

Podobnie jak w 2009 roku („Informacja o stanie środowiska w powiecie szczecineckim w 2009 roku” opracowanej przez WIOŚ w Szczecinie), obszar miasta został zakwalifikowany do klasy C, ze względu na stwierdzone w 2011 r. przekroczenia poziomu dopuszczalnego w powietrzu w 24-godzinne stężenia pyłu zawieszonego PM₁₀. Przekroczenie stężeń dla tego typ zanieczyszczenia stwierdzono na dwóch stanowiskach pomiarowych: przy ul. Artyleryjskiej i ul. Przemysłowej (przy 6 stanowiskach w całym województwie, na których stwierdzono przekroczenie dla PM₁₀). Obszar, na którym stwierdzono przekroczenie, obejmuje swoim zasięgiem centrum miasta (w tym obszar opracowania) oraz tereny położone względem niego na północny-zachód i południe. Za główną przyczynę przekroczeń WIOŚ wskazano emisja powierzchniowa związaną z indywidualnym ogrzewaniem mieszkań. Jednak w niektórych przypadkach dla przekroczeń poza okresem grzewczym WIOŚ uznał, iż przyczyną przekroczeń były emisje z zakładów przemysłowych, ciepłowni zlokalizowanych w pobliżu stanowisk pomiarowych (zakładów grupy Krono). Innymi przyczynami mogą być: szczególne warunki rozprzestrzeniania się i zalegania zanieczyszczeń oraz niekorzystne warunki klimatyczne (niskie temperatury powietrza i mała wietrzność).

W przypadku stwierdzenia przekroczeń dla pyłu zawieszonego PM₁₀ został opracowany przez Marszałka Województwa „Program ochrony powietrza dla strefy powiat szczecinecki w zakresie pyłu zawieszonego PM₁₀ za rok 2009”, który został uchwalony 20 grudnia 2011 r. przez Sejmik Województwa Zachodniopomorskiego.

Tabela 2 Średnioroczne stężenie benzo(a)pirenu w pyłe zawieszonym PM₁₀ w latach 2007-2012 w Szczecinku oraz innych stanowiskach w województwie zachodniopomorskim

Stanowisko pomiarowe	Lata						Poziom dopuszczalny
	2007	2008	2009	2010	2011	2012	
Szczecinek, ul. 1 Maja	-	-	-	6,8	3,0	4,0	1 ng/m ³
Szczecinek, ul. Artyleryjska	3,8	4,8	8,2	7,6	5,4	5,4	
Koszalin	3,2	2,8	4,7	2,1	1,6	1,8	
Widuchowa	1,7	1,6	1,4	3,5	2,2	2,2	
Szczecin, ul. Andrzejewskiego	-	-	-	2,3	2,6	2,2	
Szczecin, ul. Piłsudskiego	2,1	2,2	2,6	2,9	2,3	2,8	

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Informacji o stanie środowiska w powiecie szczecineckim z poszczególnych lat

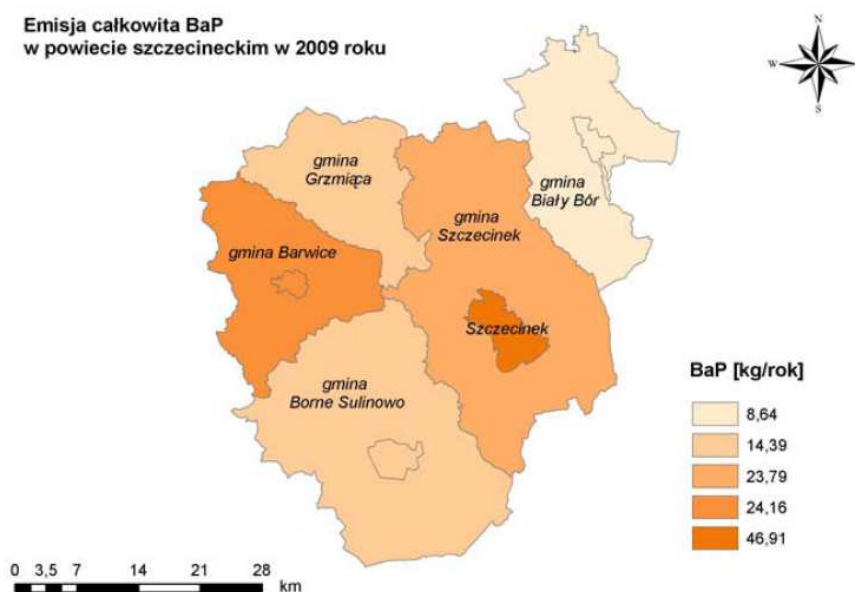
Również w przypadku stwierdzenia przekroczeń poziomu dopuszczalnego benzo(a)pirenu¹ miasto zostało zakwalifikowane jako klasa C. Obszar wskazany z przekroczeniem stężeń obejmuje centrum miasta oraz tereny przylegające do centrum od północnego-zachodu i południa. Obszar opracowania bezpośrednio przylega do obszaru z przekroczeniem stężeń benzo(a)pirenu. Główne oraz poboczne przyczyny przekroczeń poziomów dopuszczalnych dla benzo(a)pirenu są analogiczne dla pyłu zawieszonego PM₁₀ (emisja związana z indywidualnym ogrzewaniem budynków).

Wartość stężenia benzo(a)pirenu jest nadal niepokojącym faktem, gdyż w 2012 roku na terenie miasta przekroczonego poziom dopuszczalny 1 ng/m³ został przekroczony aż pięciokrotnie. W latach 2011 i 2012 wartość stężenia ustabilizowała się na poziomie około 5,4 ng/m³ (dla punktu pomiarowego przy ul. Artyleryjskiej), zaś w

¹ Benzo(a)piren wiąże w powietrzu pył zawieszony, z którym dostaje się do dróg oddechowych. Oddychanie powietrzem zawierającym nadmierne stężenie B(a)P może powodować procesy nowotworowe. Dlatego też jest uważany za istotnym miernik stanu czystości powietrza.

punkcie pomiarowym przy ul. 1 Maja w 2012 roku stężenie wyniosło 4 ng/m³. Jednak jest to i tak wartość znacznie wyższa niż stwierdzona podczas badań jakości powietrza w 2007 roku (3,8 ng/m³), które stały się przyczyną opracowania „Programu ochrony powietrza dla strefy powiat szczecinecki, w której został przekroczony poziom docelowy benzo(a)pirenu w powietrzu”. Dodatkowo stężenia w okresie grzewczym były pięciokrotnie wyższe niż w okresie letnim, co potwierdza, iż główną przyczyną przekroczenia dopuszczalnego stężenia benzo(a)pirenu jest emisja związana z ogrzewaniem budynków². Tabela 2 przedstawia stężenie benzo(a)pirenu w pyłe zawieszonym PM₁₀ w latach 2007-2012 r. dla wybranych stanowisk w województwie zachodniopomorskim.

Rycina 2 Emisja całkowita benzo(a)pirenu na obszarze powiatu szczecineckiego w 2009 r.

Źródło: Informacja o stanie środowiska w powiecie szczecineckim w 2009 roku, WIOŚ w Szczecinie.

Dla powiatu szczecineckiego obowiązuje „Program ochrony powietrza dla strefy powiat szczecinecki, w której został przekroczony poziom docelowy benzo(a)pirenu w powietrzu”, uchwalony przez Sejmik Województwa Zachodniopomorskiego 8 marca 2011 roku. Pomiar benzo(a)pirenu w 2011 roku wykazały, iż stężenie średnioroczne benzo(a)pirenu w 2011 roku dla stanowiska pomiarowego przy ul. Artyleryjskiej zmniejszyło się o 28,9% w stosunku do 2010 r. i o 56% na stanowisku przy ul. 1 Maja.

Szczecinek, jak cała strefa zachodniopomorska, otrzymała klasę D2 w związku z przekroczeniem poziomu celu długoterminowego dla ozonu. Działania w celu redukcji stężeń ozonu polegają na ograniczeniu emisji lotnych związków organicznych, które to działania powinny być ujęte w wojewódzkim programie ochrony środowiska. Dla całego województwa uchwałą Nr V/44/11 Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 8 marca 2011 r. w sprawie określenia programu ochrony powietrza dla strefy zachodniopomorskiej został uchwalony „Program ochrony powietrza dla strefy zachodniopomorskiej w zakresie ozonu”.

Dodatkowo na terenie Szczecinka na dwóch stanowiskach pomiarowych: na ul. Przemysłowej oraz na ul. 28 Lutego dokonywano badania powietrza pod względem zawartości formaldehydu (HCHO). W 2012 roku nie stwierdzono przekroczenia stężenia średniorocznego formaldehydu (HCHO), które wyniosło 2,8 µg/m³ na stanowisku pomiarowym przy ul. 28 Lutego oraz 3,1 µg/m³ przy ul. Przemysłowej. Natomiast w 2011 roku

² Roczna ocena jakości powietrza w województwie zachodniopomorskim za 2012 rok, WIOŚ, Szczecin 2013, s. 18.

stężenie średniorocznego formaldehydu (HCHO) zostało przekroczone i kolejno wynosiło $5,5 \mu\text{g}/\text{m}^3$ i $6,2 \mu\text{g}/\text{m}^3$ przy wartości odniesienia $4,0 \mu\text{g}/\text{m}^3$. Źródłem przekroczeń jest liniowa emisja pochodząca ze spalin samochodowych oraz emisja pochodząca z zakładów przemysłowych i ciepłowni zlokalizowanych w pobliżu stanowiska pomiarowego³.

Analizując źródła zanieczyszczeń atmosfery, należy stwierdzić, że na stan sanitarny powietrza na terenie miasta Szczecinka mają wpływ przede wszystkim:

- 1) powierzchniowa emisja związana ze spalaniem paliw w kotłowniach przydomowych, głównie w okresie grzewczym
- 2) punktowe emisje związane ze spalaniem paliw w kotłowniach przyzakładowych i na potrzeby obiektów publicznych oraz emisja z zakładów produkcyjnych
- 3) emisje niezorganizowane w związku z ruchem pojazdów mechanicznych (tzw. emisje liniowe typu komunikacyjnego).

Wynikiem ww. emisji jest obecność w powietrzu atmosferycznym różnych pierwiastków i związków chemicznych pogarszających jego jakość. Istotnymi wskaźnikami jakości powietrza Szczecinka są: stężenia pyłu zawieszonego oraz benzo(a)pirenu. Na terenie miasta w 2012 roku, jak i poprzednich latach dopuszczalne poziomy zostały przekraczane dla: pyłu zawieszonego PM₁₀, benzo(a)pirenu oraz formaldehydu. Wpływ na przekroczenia miały emisje punktowe (zakłady przemysłowe), emisje powierzchniowe (indywidualne ogrzewanie budynków) i emisje liniowe (spaliny samochodowe) związane z funkcjonowaniem miasta Szczecinka. Pod względem jakości powietrza Szczecinek odróżnia się od reszty powiatu szczecineckiego z racji efektu kumulacji emisji pochodzących z różnych źródeł zanieczyszczeń. Uwzględniając analizy badawcze w oparciu o model przestrzenny rozprzestrzeniania się zanieczyszczeń, przeprowadzone przez WIOŚ można stwierdzić, że zarówno poziomy dopuszczalne, jak i poziomy docelowe substancji w powietrzu są przekraczane. Zarówno w ujęciu sezonowym zwłaszcza w okresie grzewczym, jak i poza tym okresem występują problemy z podwyższoną zawartością niektórych substancji, zwłaszcza benzo(a)pirenu. Wiedza z tego zakresu, permanentnie uzupełniana za sprawą ciągłych badań stanu zanieczyszczeń powietrza nad Szczecinkiem umożliwia formułowanie celów agendy na rzecz poprawy jego jakości.

2.6.2. Klimat akustyczny

Warunki akustyczne są determinowane hałasem komunikacyjnym związanym z ruchem pojazdów mechanicznych, przemieszczaniem się pieszych, a także związanym z przebywaniem ludzi w miejscach zamieszkania i pracy. Największe obciążenie komunikacyjne w otoczeniu obszaru objętego planem miejscowym związane są z przebiegiem jednych z głównych ciągów komunikacyjnych: ul. Lipowej, ul. Jana Pawła II oraz ul. Wyszyńskiego oraz skrzyżowanie rondo im. Jeża (ulice i rondo zlokalizowane są bezpośrednio przy obszarze opracowania). Obszar opracowania planu miejscowego jest położony w odległości 250 m od drogi krajowej nr 11. To właśnie droga krajowa nr 11 przebiegająca przez Szczecinek stanowi jedną z największych uciążliwości dla środowiska. W 2010 roku WIOŚ opracował *Mapę akustyczną miasta Szczecinek w otoczeniu badanych odcinków dróg krajowych*, gdzie dokonano analizy źródeł hałasu i jego rozkład oraz określono wskaźniki do prowadzenia długookresowej polityki w zakresie ochrony przed hałasem: L_{DWN} (przedział czasu odniesienia równy wszystkim dobom w roku) oraz L_N (przedział czasu odniesienia równy wszystkim porom nocy). W wyniku przeprowadzonych badań w 2009 roku przy ul. Sikorskiego (droga krajowa nr 11) odnotowano następujące parametry badanych wskaźników: L_{DWN} 68,0 dB i L_N 59,9 dB. Pomimo, iż analiza akustyczna nie obejmuje odcinka drogi krajowej nr 11 w ul. Narutowicza, to jednak na jej podstawie można stwierdzić, iż teren objęty planem miejscowym bezpośrednio

³ Informacja o stanie środowiska w powiecie szczecineckim w 2011 roku, WIOŚ, Szczecin 2012, s. 18.

graniczy z obszarem o immisji hałasu powyżej 50 dB. Dodatkowo na drodze krajowej nr 11 stwierdzono ruch samochodów rzędu 10-11 tysięcy pojazdów dziennie, zaś ulica Lipowa, granicząca od południa z obszarem planu miejscowego, pełni funkcję wjazdu dla znacznej ilości pojazdów z dróg krajowych nr: 11 i nr 20 do centrum miasta. Zgodnie z obowiązującymi normami w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. nr 120, poz. 826) na dzień przeprowadzenia badań przekroczenia dopuszczalnego poziomu hałasu występowało we wszystkich porach (dopuszczalny poziom hałasu $L_{DWN} = 55,0$ dB (dla terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej), $L_{DWN} = 60,0$ dB (dla terenów zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej) i $L_N = 50,0$ dB (dla terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i mieszkaniowej wielorodzinnej)). Jednakże po wejście w życie zmiany rozporządzenia⁴ podwyższającej dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku można stwierdzić, że przekroczenia dopuszczalnego poziomu hałasu są nieznaczne.

3. INFORMACJE O ZAWARTOŚCI PROJEKTU MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO ORAZ JEGO GŁÓWNE CELE I POWIĄZANIA Z INNYMI DOKUMENTAMI

3.1. Cele projektu planu miejscowego

Zasadniczym celem przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Narutowicza III” jest umożliwienie podziału działki ewidencyjnej nr 114/1 w obrębie 0013, na której zlokalizowana jest wieża wodociągowa. Dodatkowo przewiduje się zweryfikowanie parcelacji terenu objętego projektem planu miejscowego tak, aby umożliwić rozwój pożądaną zabudowę oraz właściwe wyeksponowanie istniejących walorów krajobrazowych. W projekcie planu miejscowego ustalono również zasady i warunki zabudowy i zagospodarowanie nowo powstałych działek budowlanych.

3.2. Ocena zgodności projektu planu miejscowego z kierunkami zagospodarowania przestrzennymi miasta wyznaczonymi w studium

Zgodnie z art. 15 ust. 1 u.p.z.p. wójt, burmistrz albo prezydent miasta sporządza projekt planu miejscowego zgodnie z zapisami studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego. Rada gminy, po stwierdzeniu, że projekt planu miejscowego nie narusza ustaleń studium, uchwała plan miejscowy. Natomiast studium zgodnie z art. 9 ust. 1 u.p.z.p. sporządza się i przyjmuje się je jako załącznik uchwały rady gminy w celu określenia polityki przestrzennej gminy, w tym lokalnych zasad zagospodarowania przestrzennego. Ustalenia przyjęte w projekcie planu miejscowego nie naruszają zapisów *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Szczecinek* przyjętego uchwałą Nr VIII/64/2011 rady Miasta Szczecinek z dnia 28 marca 2011 r. *Studium* w granicach projektu planu miejscowego ustala przeznaczenie jako tereny zieleni urządzonej, usług turystycznych i sportowo-rekreacyjnych.

3.3. Powiązanie ustaleń projektu planu miejscowego z innymi dokumentami

W *Program Ochrony Powietrza dla stref województwa zachodniopomorskiego* przyjęty uchwałą Nr XXVIII/388/13 Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 29 października 2013 r. (Dz. Urz. Woj.

⁴ Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 1 października 2012 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. z 2012 r. poz. 1109), które weszło w życie z dniem 23 października 2013 r.

Zachodniopomorskiego poz. 3999)⁵ określono działania kierunkowe zmierzające do przywrócenia standardów jakości powietrza w zakresie pyłu zawieszonego PM₁₀ oraz B(a)P (Rozdział 3.2.7. *Programu*). W zakresie planowania przestrzennego za działania kierunkowe uznane uwzględnienie w studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego sposobów zabudowy i zagospodarowania terenu umożliwiających ograniczenie emisji pyłów i B(a)P poprzez działania polegające na:

- wprowadzeniu zieleni ochronnej i urządzonej oraz niekubaturowe zagospodarowanie przestrzeni publicznych miasta (place, skwery)
- wprowadzeniu obszarów zielonych i wolnych od zabudowy celem lepszego przewietrzenia miasta
- w przypadku stosowania w nowych budynkach indywidualnych systemów grzewczych preferencje w stosowaniu ogrzewania z sieci ciepłowniczej lub paliw niskoemisyjnych.

Przyjęte rozwiązania planistyczne w projekcie planu miejscowego spełniają ustalenia ww. programu w zakresie przywracania poziomów docelowych pyłów i benzo(a)pirenu. Wśród przyjętych rozwiązań planistycznych za spełniające wymogi ww. programu należy uznać:

Projekt planu miejscowego w myśl art. 15 ust. 2 pkt 4 określa zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej. Zgodnie z *Gminnym programem opieki nad zabytkami Miasta Szczecinek na lata 2013-2016*, przyjętym uchwałą Nr XXXIII/299/2013 Rady Miasta Szczecinek z dnia 25 marca 2013 r. ze względu na wysokie wartości historyczne i architektoniczne ochronie podlega dawna wieża ciśnień wpisana do rejestru zabytków z dniem 15 października 2012 r. pod numerem A-389. Dodatkowo ochroną konserwatorską objęto dawny dom przedpogrzebowy żydowski (ob. Kościół ewangelicko-augsburski), który w *Gminnym programie* jest proponowany do wpisu do rejestru zabytków.

3.4. Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji ustaleń projektu planu miejscowego

Na terenie objętym opracowaniem zasady kształtowania polityki przestrzennej i sposobu postępowania w sprawach przeznaczania terenów na określone cele oraz ustalania zasad zagospodarowania, użytkowania i zabudowy są ustalone dotychczas obowiązującym miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego „Narutowicza II” w Szczecinku przyjętego uchwałą Nr XXXIX/362/06 Rady Miasta Szczecinek z dnia 5 czerwca 2006 r. (tekst jedn. Dz. Urz. Woj. Zach. z 2013 r. poz. 4592). Jeśli projekt planu nie doczeka się uchwalenia i publikacji, ww. plan obowiązujący pozostanie w mocy, a obszar objęty niniejszym opracowaniem będzie mógł pełnić funkcje określone w nim określone. Wówczas tzw. stan „0” sprowadziłby się do faktycznego zachowania terenu zieleni, bez możliwości rozwoju pożądanego, w centralnym rejonie miasta, funkcji.

⁵ W wyniku przyjęcia uchwały Nr XXVIII/388/13 Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 29 października 2013 r. w sprawie określenia programu ochrony powietrza oraz planu działań krótkoterminowych dla strefy zachodniopomorskiej utraciły moc:

1. uchwała Nr V/35/11 Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 8 marca 2011 r. w sprawie określenia programu ochrony powietrza dla strefy powiat szczecinecki (Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego Nr 46, poz. 806),
2. uchwała Nr XII/137/11 Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 20 grudnia 2011 r. w sprawie określenia programu ochrony powietrza dla strefy powiat szczecinecki w zakresie pyłu zawieszonego PM₁₀ (Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego z dnia 13 lutego 2012 r. poz. 337).

4. ODDZIAŁYWANIE REALIZACJI USTALEŃ PROJEKTU PLANU MIEJSCOWEGO NA POSZCZEGÓLNE KOMPONENTY ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO ORAZ KULTUROWEGO

4.1. Wpływ na klimat lokalny i zanieczyszczenie powietrza

Realizacja ustaleń planu miejscowego „Narutowicza III” w Szczecinku nie powinna w sposób znaczący wpłynąć na zmianę warunków klimatu lokalnego miasta. Rozwój zabudowy nie pogorszy warunków klimatycznych na terenie miasta. W okresie budowy klimat lokalny zanotuje dodatkowe uciążliwości, w postaci nieorganicznych emisji zanieczyszczeń (spalin) spowodowanych pracą urządzeń budowlanych. Emisja zanieczyszczeń będzie miała jednak charakter emisji o niedużym zasięgu oraz występować będzie okresowo z różnym natężeniem i ustanie pod zakończeniu robót budowlanych. Ponadto należy przyjąć, że prace nad budową, rozbudową lub modernizacją będą prowadzone etapowo, co znacznie zmniejszy oddziaływanie na jakość powietrza atmosferycznego omawianego obszaru. Eksploatacja nowej zabudowy mieszkaniowej lub usługowej nie powinna pogorszyć jakości powietrza na obszarze opracowania, gdyż zastosowanie będą miały przepisy ograniczające wpływ emisji z instalacji grzewczych w budynkach. W planie bowiem nakazano zaopatrzenie w ciepło z miejskiej sieci ciepłej lub indywidualnie wyłącznie z nowoczesnych źródeł nisko- lub bezemisyjnych. Poza tym, zgodnie z przyjętym w mieście standardem, nakazano stosowanie w celach grzewczych technologii zapewniającej obniżenie emisji benzo(a)pirenu oraz pyłu PM10. Kategorycznie zakazano w przypadku nowych budynków stosowania kotłów, pieców i trzonów kuchennych na paliwo stałe. Ww. ustalenia pozwolą na zminimalizowanie ilości zanieczyszczeń powietrza, w szczególności gazowo-pyłowych, emitowanych w procesie spalania paliw w instalacjach grzewczych.

Źródłem lokalnego zanieczyszczenia powietrza będą także spaliny pochodzące z ruchu samochodowego na istniejących drogach zlokalizowanych poza obszarem planu miejscowego tj. ul. Lipowej, Szafera i Wodociągowej. Wzrost natężenia ruchu przewiduje się na ul. Wodociągowej, przez którą będzie zapewniony dojazd do posesji budowlanych i obsługa obiektów usługowych zlokalizowanych w obszarze planu miejscowego. Zapisy planu odnoszące się do: konieczności zachowania odpowiednich powierzchni biologicznie czynnych, ograniczenia powierzchni zabudowy oraz zakazu lokalizacji nowych przedsięwzięć mogących zawsze lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, powinny skutecznie ograniczyć ewentualne negatywne oddziaływanie spalin i pyłów odkomunikacyjnych na środowisko.

4.2. Immisja hałasu

Głównym źródłem hałasu na obszarze objętym planem miejscowymi jest ruch komunikacyjny. Ruch ten odbywa się ulicami bezpośrednio przylegających do granic obszaru (poza planem). Projekt planu dopuszcza budowę drogi publicznej klasy dojazdowej stanowiącą dojazd do posesji budowlanych oraz publiczny ciąg pieszy. Realizacja tej inwestycji może w niewielkim stopniu wpłynąć na pogorszenie klimatu akustycznego otoczenia. Należy zaznaczyć, iż komfort akustyczny na obszarze opracowania ulegnie pogorszeniu przede wszystkim w fazie realizacji nowej zabudowy i związany będzie z pracami budowlanymi oraz ruchem samochodowym. Hałas będzie miał charakter okresowy i ewentualne przekroczenia dopuszczalnych norm z nim związane ustaną wraz z zakończeniem prac. Powstanie nowych obiektów usługowych na terenach usługowych, może wiązać się z lokalizacją nowych źródeł hałasu. Brak szczegółowych informacji dotyczących rodzaju i charakterystyki instalacji, które będą źródłem emisji, uniemożliwia określenie dokładnego poziomu hałasu emitowanego przez nowe urządzenia i obiekty zlokalizowane na tych terenach, na których zapisy planu dopuszczają lokalizację obiektów usługowych. Mając to na uwadze, projekt planu wprowadza dla źródeł hałasu związanych z zabudową usługową obowiązek ograniczenia emisji hałasu w środowisku do wartości dopuszczalnych, na granicach terenów z terenem wymagającym, zgodnie z przepisami odrębnymi, komfortu akustycznego w środowisku. W tym celu plan

na terenie zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej lub zabudowy usługowej (MW/U) nakazuje zapewnienie nieprzekraczania dopuszczalnych poziomów hałasu jak dla zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej, określonej w przepisach odrębnych.

4.3. Oddziaływanie na krajobraz

W wyniku realizacji ustaleń planu miejscowego, krajobraz analizowanego obszaru ulegnie zmianom, gdyż część terenu wzgórza zostanie przeznaczony do zabudowy mieszkaniowej oraz usługowej. Obszar ten zlokalizowany bezpośrednio przy ścisłym centrum Szczecinka i z uwagi na krajoznawcze walory (abiotyczne, biotyczne i antropogeniczne) w celu ochrony i właściwego kształtowania oraz zachowania ładu przestrzennego wprowadzono następujące ustalenia:

- nakaz zachowania drzewostanu w wieku 30 lub więcej lat, poza częściami terenów przeznaczonymi pod zabudowę, wraz z pozostawieniem niezbędnej strefy wolnej od zabudowy, w celu ochrony tych drzew, przy czym dopuszcza się ich wycinkę wyłącznie ze względów sanitarnych lub bezpieczeństwa;
- oznaczono budynki wpisane do rejestru zabytków, chronione na podstawie przepisów szczególnych: wodociagową wieżę ciśnień - wpis nr A-389 z dnia 15 października 2012 r. oraz dawny dom przedpogrzebowy - wpis nr A-1405 z dnia 24 kwietnia 2015 r.,
- oznaczono granicę strefy ochrony archeologiczno - konserwatorskiej VIII, obejmującą między innymi byłe cmentarze : żydowski, francuski i ewangelicki,
- oznaczono granicę strefy ochrony ekspozycji, dla której, w celu ochrony budynków znajdujących się w rejestrze zabytków, obowiązuje :
 - a) zakaz tworzenia form nasypowych i lokalizacji obiektów budowlanych przesłaniających wgląd na zabytek, poza dopuszczonymi w liniach zabudowy budynkami,
 - b) zakaz dokonywania nasadzeń drzew, z wyłączeniem nasadzeń w miejscach uprzednio usuniętych drzew,
 - c) zakaz lokalizacji wolnostojących nośników reklamowych, a także reklam, szyldów i znaków firmowych podświetlanych lub emitujących światło,
 - d) zakaz stosowania kolorystyki budynków dysharmonizującej z budynkami zabytkowymi,
 - e) zakaz lokalizacji ogrodzeń, chyba, że w ustaleniach szczegółowych określono inaczej.

Stosowanie powyższych zasad pozwoli na zachowanie istniejącego charakteru krajobrazu Wzgórza św. Jerzego.

4.4. Oddziaływanie na rzeźbę terenu, powierzchnię ziemi i glebę

Na obszarze objętym prognozą przewiduje się przekształcenia powierzchni ziemi. Dla terenu zabudowy mieszkaniowej lub zabudowy usługowej oznaczonego symbolem 8.MW/U plan miejscowy dopuszcza przekształcenia rzeźby terenu w obrębie posadowienia planowanych budynków wraz z zagospodarowaniem, na powierzchni nie większej niż 20% powierzchni działki budowlanej. Plan miejscowy nie narzuca obowiązku zagospodarowania zbędnych mas ziemnych powstałych podczas prac budowlanych w granicach działki budowlanej.

Realizacja ustaleń planu prowadzić będzie do wzrostu ilości odpadów, wytwarzanych na terenach przeznaczonych w planie pod zabudowę. Odpady powstające na obszarze planu związane będą zarówno z etapem realizacyjnym, jak również z funkcjonowaniem nowych obiektów budowlanych. W celu uniknięcia zanieczyszczenia gleby, poprzez nieodpowiednią gospodarkę odpadami, zapisy planu ustalają nakaz zagospodarowania odpadów zgodnie z przepisami odrębnymi.

4.5. Oddziaływanie na wody powierzchniowe i podziemne

Z uwagi na fakt, iż w granicach planu miejscowego nie występują wody powierzchniowe, ustalenia planu nie odnoszą się bezpośrednio do zagadnień, związanych z ochroną zasobów tych wód. Docelowa zabudowa będzie wymagać zaopatrzenia w wodę, a także będzie źródłem ścieków komunalnych. Dodatkowo zagospodarowanie terenu przyczyni się do odprowadzania wód opadowych i roztopowych. W związku z powyższym ustalenia projektu planu nakazują:

- zaopatrzenie w wodę z sieci wodociągowej;
- odprowadzenie ścieków systemem kanalizacji sanitarnej,
- odprowadzenie wód opadowych lub roztopowych systemem kanalizacji deszczowej lub powierzchniowo.

Powyższe zasady uważa się za prawidłowe rozwiązanie z punktu widzenia racjonalnego gospodarowania zasobami wodnymi. Zatrzymanie części wód opadowych ogranicza degradację środowiska, spowodowaną uszczelnieniem terenu i powoduje podniesienie zwierciadła wód gruntowych. Zgodnie z ustaleniami projektu planu zaopatrzenie w wodę odbywać się będzie wyłącznie z sieci wodociągowej. Ponadto w zakresie zapewnienia warunków infiltracji wód istotne są zapisy planu w zakresie parametrów zabudowy, zwłaszcza zachowania odpowiednich minimalnych powierzchni biologicznie czynnych w obrębie terenów przeznaczonych do zabudowy. Podjęte działania mają na celu ograniczenie uszczelnienia gruntu oraz zachowanie możliwie największych powierzchni zielonych, umożliwiających naturalną filtrację wód do gruntu oraz zapobieganie odpływowi wód z terenu opracowania. Należy stwierdzić, iż powyższe rozwiązania optymalnie zabezpieczają środowisko gruntowo-wodne przed zanieczyszczeniem zarówno ściekami bytowymi, komunalnymi, jak i ściekami deszczowymi.

4.6. Oddziaływanie na szatę roślinną, faunę i różnorodność biologiczną

Realizacja ustaleń planu miejscowego „Narutowicza III” w Szczecinku wpłynie na trwałe zniszczenie części szaty roślinnej obszaru objętego opracowaniem. Dotyczy to terenów przeznaczonych pod nową zabudowę mieszkaniową wielorodzinną oraz zabudowę usługową. Częściowo zniszczeniu ulegnie skupisko drzew porastających teren wokół d. wieży wodociągowej. Ograniczy to możliwości gniazdowania ptaków – ważne, by ewentualne wycinki realizować zgodnie z przepisami, tj. szanując okresy gniazdowania.

Niemniej jednak wprowadzając dla części obszaru nowe przeznaczenie, sposób użytkowania i zasady zagospodarowania, projekt planu uwzględnia rolę szaty roślinnej w planowaniu obszaru poprzez:

- ustalenie minimalnych powierzchni biologicznie czynnych,
- zachowanie terenu zieleni urządzonej,
- nakaz zachowania drzewostanu w wieku 30 lub więcej lat, poza częściami terenów przeznaczonymi pod zabudowę, wraz z pozostawieniem niezbędnej strefy wolnej od zabudowy, w celu ochrony tych drzew, przy czym dopuszcza się ich wycinkę wyłącznie ze względów sanitarnych lub bezpieczeństwa.

4.7. Oddziaływanie na ludzi

Ocena wpływu projektowanego planu na każdy z wyżej przeanalizowanych komponentów środowiska pozwala na sformułowanie wniosku, że realizacja planowanego zainwestowania nie będzie mieć negatywnego oddziaływania na zdrowie i życie ludzi. Prognozuje się, że zabudowa i zagospodarowanie wedle wytyczonego w projekcie planu miejscowego kierunku, nie będzie stanowić zagrożenia bezpieczeństwa sanitarnego ludzi, w tym mieszkańców pobliskiego osiedla jak i całego miasta. Planowane funkcje, a także zastosowane w planie rozwiązania dają podstawę do sformułowania wniosku, że w wyniku jego realizacji zgodnie z przyjętymi założeniami, życie i zdrowie ludzi nie będzie zagrożone.

Dodatkowo należy zaznaczyć, iż projekt planu miejscowego „Narutowicza III” w Szczecinku nie przewiduje lokalizacji nowych emitatorów promieniowania elektromagnetycznego.

4.8. Oddziaływanie na dobra materialne i dziedzictwo kulturowe

Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Narutowicza III” w Szczecinku, zgodnie z przepisami u.p.z.p. uwzględnia konieczność zachowania i ochrony istniejących obszarów i obiektów dziedzictwa kulturowego i dóbr kultury współczesnej. Dla ochrony dziedzictwa kulturowego obszaru i zabytków ustalono następujące zasady ochrony:

- budynki wpisane do rejestru zabytków, chronione na podstawie przepisów szczególnych:
 - a) wodociągową wieżę ciśnień - wpis nr A-389 z dnia 15 października 2012 r.,
 - b) dawny dom przedpogrzebowy - wpis nr A-1405 z dnia 24 kwietnia 2015 r.,
- granicę strefy ochrony archeologiczno-konserwatorskiej WIII, obejmującą między innymi byłe cmentarze: żydowski, francuski i ewangelicki, dla której obowiązuje:
 - a) współdziałanie w zakresie zamierzeń inwestycyjnych i innych związanych z pracami ziemnymi z odpowiednim organem do spraw ochrony zabytków,
 - b) przeprowadzenie archeologicznych badań ratunkowych na terenie objętym realizacją prac ziemnych, na zasadach określonych przepisami szczególnymi dotyczącymi ochrony zabytków;
- granicę strefy ochrony ekspozycji, dla której, w celu ochrony budynków znajdujących się w rejestrze zabytków, o którym mowa w pkt 1, obowiązuje:
 - a) zakaz tworzenia form nasypowych i lokalizacji obiektów budowlanych przesłaniających wgląd na zabytek, poza dopuszczonymi w liniach zabudowy budynkami,
 - b) zakaz dokonywania nasadzeń drzew, z wyłączeniem nasadzeń w miejscach uprzednio usuniętych drzew,
 - c) zakaz lokalizacji wolnostojących nośników reklamowych, a także reklam, szyldów i znaków firmowych podświetlanych lub emitujących światło,
 - d) zakaz stosowania kolorystyki budynków dysharmonizującej z budynkami zabytkowymi,
 - e) zakaz lokalizacji ogrodzeń, chyba, że w ustaleniach szczegółowych określono inaczej.

Należy uznać, że wyznaczenie strefy ochrony archeologiczno-konserwatorskiej WIII oraz strefy ochrony ekspozycji zapewnią odpowiednie zachowanie i ochronę, a jednocześnie podkreślą historyczny charakter Wzgórza św. Jerzego, przy możliwości zwiększenia funkcjonalności obiektów zabytkowych.

4.9. Oddziaływanie transgraniczne

Projektowana realizacja zabudowy zgodna z przyjętymi ustaleniami projektu planu miejscowego będzie miała jedynie charakter lokalny i zakres oddziaływania ograniczy się do obszaru opracowania i jego sąsiedztwa. Zakłada się, iż planowane przedsięwzięcia nie będą emitować zanieczyszczeń mogących przemieszczać się na znaczne odległości. Można założyć, iż realizacja ustaleń sporządzonego projektu planu miejscowego nie spowoduje transgranicznych oddziaływań na środowisko przyrodnicze.

5. ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE ORAZ ZAPOBIEGAJĄCE LUB OGRANICZAJĄCE NEGATYWNE ODDZIAŁYWANIE NA ŚRODOWISKO

Poszukując rozwiązań alternatywnych w stosunku do przyjętych w planie należy podkreślić, że przedmiotowy teren jest objęty obowiązującym planem miejscowym, który – wola organu prawodawczego Miasta Szczecinek – podlega weryfikacji. Oceniany plan sprowadza się do rozwoju zabudowy pożądanых funkcji, w taki sposób, by pogodzić interesy ekonomiczne z potrzebami w zakresie ochrony środowiska, a przy tym by właściwie sformułowane zasady kształtowania zabudowy, pozwalały na ukształtowanie zrównoważonej zabudowy.

Jako alternatywę można przyjąć wiele odmiennych, od zastosowanych w ocenianym planie, szczegółowych rozwiązań projektowo-planistycznych. Przykładem mogłaby być możliwość realizacji zabudowy o

bardziej uciążliwej funkcji lub – przeciwnie, ograniczenie zasięgu planowanej zabudowy na rzecz utrzymania większego odsetka zieleni. Z uwagi na interesy właścicielskie oraz uwzględniając uwarunkowania środowiskowe, w toku prac i ustaleń projektowych wyeliminowano rozwiązania skrajne, proponując kompromisową wersję koncepcji planu, wytypowaną wedle reguł mających na celu zrównoważony rozwój miasta.

Nadto, poszukując alternatyw szczegółowych, możliwy byłby np. inny sposób ukształtowania linii zabudowy. W przyjętym wariantcie wypośrodkowano jednak racje środowiskowe i ekonomiczne, zachowując przy tym wartości kulturowe.